

İmam-ı Gazali Hazretleri

İmam-ı Gazali hazretleri, İslam âlimlerinin en büyüklerindendir. 450 [m. 1058] senesinde, İrân'ın Tus yani Meşhed şehrinde dünyaya geldi. Lakabı "Hüccet-ül-İslam" ve "Zeyneddin"dir. Müctehiddi ve ictihadı, Şafii mezhebine uygun oldu... Tasavvufta mürşidi, Silsile-i aliyye büyüklerinden Ebu Ali Farmedi hazretleridir...

Bu mübarek zat, ilim adamlarının hâmesi olan Selçukluların meşhur veziri büyük devlet adamı Nizamülmülk'ün daveti üzerine Bağdat'a gitti. Onun topladığı ilim meclisinde bulunan zamanın âlimleri, İmam-ı Gazali hazretlerinin ilminin derinliğine hayran kaldıklarını itiraf ettiler. O zaman ortaya çıkan bid'at fırkalarının mensupları, onun yüksek ilmi ve en zor, en ince mevzuları en açık bir şekilde anlatması, hitabet ve izah etme kabiliyetinin yüksekliği, zekâsının parlaklığı karşısında perişan oldular; yenik düştiler...

İmam-ı Gazali hazretlerinin İslamiyet'e yaptığı büyük hizmetleri gören Nizamülmülk [şimdiki tabirle] onu "Nizamiye Üniversitesi Rektörlüğü"ne tayin etti. Bu üniversitede üç yüz seçkin talebeye lüzumlu olan bütün ilimleri öğretti...

O, bir taraftan kıymetli talebeler yetiştirdi, bir taraftan da bid'at ehlinin bozuk inançlarını çürütmek ve Müslümanların bunlara aldanmamaları için kıymetli kitaplar yazdı. En kıymetli eseri Şam'da iki senede yazdığı "İhyâu-Ulumiddin"dir. (*İlcâm-ül-Avâm, Eyyühel-Veled, El-Munkızu Aniddalâl, Durret-ül-Fahire ve Kimyâ-ı Seâdet kitapları "Hakikat Kitabevi" tarafından bastırılmıştır.*)

Seyyid Abdülhakîm Arvasî hazretleri buyurdu ki:

“İmam-ı Gazali'nin İhyâ kitabı, bütün âlimlerce doğru ve yüksektir. Bir gayrimüslim, severek yapraklarını çevirirse, Müslüman olmakla şereflenir.”

Nitekim, eserleri üstünde Avrupalılar geniş ve uzun süren incelemeler yapmışlardır. 1959'da dört Alman ordinaryüs profesör, onun kitaplarını okuyarak, İslam dinine hayran kalmışlar ve hazret-i İmam'ın kitaplarını Almancaya çevirerek sonunda Müslüman olmuşlardır...

Tam İlmihal Se'âdet-i Ebediyye kitabında İmam-ı Gazali Hazretleri hakkında buyuruluyor ki:

İmâm-ı Gazâlîye islâm felesofu diyenler oluyor. Bu büyük imâm, felesof değildir. Bir islâm âlimi, bir müctehid idi. Onun kitâblarında mevdu' hadîs var sanan kimse, yâ onu tanımayan, din imâmı ve müctehid ne demek olduğunu bilmiyen câhillerdendir. Yâhud Ehl-i sünnete düşman olan vehhâbîlerin tuzağına düşmüş bir zevallıdır. İslâm âlimlerinin hiçbirisi felesof değildir. Felesof, islâm âlimi olamaz.

İmam-ı Gazali hazretleri, ömrü boyunca gece gündüz devamlı kitap yazmış büyük bir âlimdir. O kadar çok yazdı ki, ömrüne bölününce, bir güne on sekiz sayfa düşmektedir. Eserlerinin sayısının 1000'e ulaştığı, "Mevduât-ul-Ulum" kitabında bildirilmektedir. Vefatından sonra İslam dünyasının maruz kaldığı Moğol felaketi esnasında yakıp yıkılan binlerce kütüphane içinde Gazali hazretlerinin sayısız eserleri de yok edilmiştir...

Bu mübarek zat, 18 Aralık 1111 (h. 505) yılında vefat etti. Allahü teala şefaatine nail eylesin...

Kaynak: Tam İlmihal Se'âdet-i Ebediyye, Türkiye Gazetesi Bizim Sayfa 18 Aralık 2015 Tarihli Yazı